

KIRJOITELMATYYPIT

Ylioppilaskokeessa kirjallisen tuottamisen tehtävät A-englannissa ovat yleensä

- puheita (onnittelu, tervetuloivotus, esittely, kiitos, vaikuttamiseen pyrkivä)
- kirjeitä
- mielipidetekstejä
- tarinoita

Pituus **700 - 1300 merkkiä** ilman välilyöntejä ja rivinvaihtoja. Koejärjestelmä laskee merkkimäärän automaattisesti.

Annettuja ohjeita on noudatettava. Mikäli ei käsittele aihetta pyydetyistä näkökulmasta, seuraa pistevähennyksiä.

Arvioinnissa kiinnitetään eniten huomiota viestinnällisyyteen. Muita arviointia tukevia kriteerejä ovat tekstin sisältö ja rakenne sekä kielellinen laajuus ja tarkkuus. Pisteytys 0 - 99 p.

Pisteitä vähentävät

- liika pituus (25 % liikaa merkkejä eli yli 1625 merkkiä tai enemmän)
- suppeus (11 % alle alarajan eli 623 merkkiä tai vähemmän)
- plagiointi (osittain kopioitu kirjoitustehtävä enint. 40 p, kokonaan kopioitu 0 p.)
- ohjeiden huomiotta jättäminen. Jos otsikko tai ohjeet tulkittu täysin väärin, lopputulos 0 p.

Kirje tai sähköposti

Kirjeet ja sähköpostit voivat olla hyvin erilaisia niin sisällöltään kuin tyyliltään riippuen kirjeen tarkoituksesta. Yo-kokeessa ei käytännössä ole eroa onko kyseessä sähköposti vai kirje, seuraavat pääperiaatteet pitävät paikkansa molempien kohdalla.

Kirjoita alkuun tervehdys

- Ensimmäinen kappale: kerro syy, miksi kirjoitat ja mikä on keskeinen viestisi.
- Toinen kappale: Kerro lisää asiastasi: perustelee, havainnollista, kuvaile ym.
- Kolmas kappale: Tiivistä, päättelee, ehdota ratkaisua yms. Lopetusfraasit.

Lopuksi: Terveisin, Oma Nimi

Viralliset kirjeet

- työnhaku, valitus, yleisönosastokirjoitus, kirje vieraammalle ihmiselle
- kohtelias tyyli

Puhuttelu

Jos et tunne ihmistä

Dear Sir / Madam,

I'm writing to inform you that...

Jos tiedät nimen *Dear Mr Smith, Dear Ms President*

Lopetusfraaseja

- *Looking forward to hearing from you*
- *Wishing you all the best in your...*
- *Let's keep Britain tidy!*
- Lopputervehdys

Jos et tunne ihmistä *Yours faithfully, Yours truly*

Jos tiedät nimen *Yours sincerely, Yours truly*

Epäviralliset kirjeet

- kirje kaverille, isäntäperheelle tai muulle tuttavalle ja ystävälle
- rento, mutta kohtelias tyyli

Puhuttelu

Dear Donald

Hi all!

Hello all my friends in Hearthill High School

Lopetusfraaseja

Looking forward to seeing you again / hearing from you soon

Let's keep in touch!

Take care!

Loppuservehdys

Kind regards

Best wishes

Bye for now

All the best

Love and kisses

XXXOOO

Asia-aine eli argumentatiivinen kirjoitelma

- Perusteltu mielipide johonkin asiaan
- Muistuttaa reaaliaineen koevastausta: käytä aihevirkeitä!

Tyypillinen rakenne

1. kappale: Johdanto

- Esittele asia tai muotoile kysymys omin sanoin.
- Voit kertoa mitä mieltä itse olet aiheesta tässä tai viimeisessä kappaleessa

Tyypillisiä ilmauksia

Oman mielipiteen esittäminen

In my opinion...

To my mind...

In my view...

I would argue that...

It seems to me that...

It is my firm belief that...

I am convinced that...

2. kappale: Käsittely

Perustele, miksi olet tätä mieltä

- hyödyt
- haitat
- tilastoja
- lukuja
- tapausesimerkkejä

Voit myös mainita perusteluja toiselle näkökulmalle, mutta totea etteivät ne ole mielestäsi riittävän painavia

3. Kappale: yhteenveto, johtopäätös

- Tee yhteenveto tai johtopäätös edellä esittämiesi perustelujen pohjalta.
- Esitä mielipiteesi asiasta toisin sanoin.
- Viimeinen virke on tärkeä: tähän ydinviestisi ytimekkäästi!

Perustelujen aloittamiseen

To begin with...

First..

Clearly...

There can be no doubt that...

It is evident that...

Seuraavat perustelut

Second...

Besides...

What is more...

Moreover...

Additionally...

In addition....

Furthermore...

Viitataan näyttöön

Scientists agree...

Research shows...

Statistics show...

According to...

With regard to...

OLE VAHVASTI OMAA MIELTÄ!

Mahdollisten vastaväitteiden torjumiseen

While some may argue / suggest... the strong majority believes...

Despite the best efforts of the ....., the evidence is for... is overwhelming

Admittedly...

Johtopäätökset

Therefore...

In conclusion...

To conclude...

After all...

The only alternative...

The only reasonable solution...

The only viable option...

PS: Jos otsikko on kysymys, ÄLÄ aloita vastaamalla siihen yhdellä tai kahdella sanalla!

EI NÄIN!

Is it more sustainable to be vegetarian?

Yes. This is a good idea in my opinion for many reasons.

...VAAN ESIMERKIKSI NÄIN

Is it more sustainable to be vegetarian?

Vegetarianism has become increasingly popular over recent years. High blood pressure, a concern for animal welfare, yoga lifestyle are some of the reasons why many have opted to cut out meat from their diets and fill their plates with the green stuff instead. But is vegetarianism also a way to save our planet? Is it more sustainable?

Puheen perusohje

MIETI ENSIN MILLAINEN TILANNE ON

- Kuka on yleisö?
  - ystäviä, tuttuja, sukulaisia, työkavereita
  - asiantuntijoita
  - korkea-arvoisia vieraita
- Tunnelma?
  - muodollinen, virallinen
  - vapaa, lämmin
- Mitä haluat sanoa? Mikä on keskeinen viestisi?
  - toivottaa tervetulleeksi
  - esitellä asian, paikan, henkilön
  - onnitella
  - myydä jotain
  - tai muuten vaikuttaa ihmisten toimintaan

RAKENNA SITTEEN PUHE SEURAAVIN ASKELIN. JOKAISEEN KYSYMYKSEEN EI TARVITSE VASTATA JOKA TILANTEESSA.

1. Tervehdys

Puhuttele ensin kunniavierasta, jos sellainen on, sitten muuta yleisöä.

2. Aloituskappale:

- (Kiitä mahdollisuudesta puhua)
- (Kuka olet? Eli miksi sinä puhut)
- Missä olet puhumassa?
- Miksi olet puhumassa?
- Mikä on aiheesi?
- Miksi se on tärkeä?

3. Käsittely

Kerro aiheesta:

- Kuvaile aihetta
- Kerro yhteinen muisto, huippuhetki, paras saavutus
- Luettele faktatietoa (tilastoja, prosentteja, vuosilukuja ym.)
- Kuvaile ongelmaa
- Kerro ratkaisu ongelmaan
- Kerro mitä tapahtuu, jos ongelmaa ei ratkaista

4. Lopetuskappale

- Toista aiheesi
- Miksi se on tärkeä (vetoa tunteisiin)
- Kiitä yleisöä kuuntelemisesta
- Kehota toimintaan

TYYPILLISIÄ FRAASEJA

- **Tervehdys**

- *Ladies and gentlemen*
- *Dear classmates / friends / colleagues / nature lovers*
- *Your royal highness Prince William*
- *Dear Suzie*

- **Aloitusfraaseja**

- *I am .....*
- *I would like to talk to you about ...*
- *I've come here today to talk about a very important issue...*
- *It is my honour/pleasure to give this speech today...*
- *On behalf of ... I would like to say a few words about...*

- **Lopetus**

- - *Let's all raise our glasses to dear Suzy! Happy Birthday!*
  - *'In conclusion...'*
  - *I want to conclude my speech by...'*
  - *'Finally...'*
  - *To finish off...'*
  - *Thank you for your attention!*
  - *thank you for listening!*
  - *Let's all ...!*
  - *Never ...!*
  - *Stop ... and start ...!*

Aineistopohjainen kirjoitelma vieraan kielen yo-kokeessa

- Aineistopohjaisella kirjoitelmalla tarkoitetaan tekstiä, jolla **viitataan johonkin toiseen** tekstiin, blogiin, uutiseen, taulukkoon, kuvaan, videoon, lauluun tms.
- Aineistopohjainen kirjoitelma voi olla **tekstilajiltaan esim. blogi, puhe, yleisönosastokirjoitus tai asia-aine**, joten aina on huomioitava myös tilanteen vaatimukset tekstin suhteen (mahdolliset puhuttelut, jäsentely, epävirallinen vai virallinen tyyli yms.)
- Blogeissa ja keskustelupalstoissa voi kirjoittaa monella tavalla. Olennaista yo-kokeessa on kirjoittaa sujuvaa asiatyyliä, esittää oma näkökulma ja perustella se.
- **Ohjeissa kerrotaan millä tavalla aineistoa tulee käsitellä** ja miten siihen tulee reagoida.
- Näin lyhyissä kirjoitelmissa aineistoa ei tarvitse selittää perin pohjin. Ei myöskään kannata toistaa mielipidekirjoitusta kokonaan.
- Aineisto saattaa olla myös vain inspiraation lähteenä. Silloin siihen pitää perehtyä, mutta siihen ei välttämättä tarvitse viitata.
  - Kun viitataan lehtiartikkeliin tai tutkimukseen, kirjoitetaan 3. persoonassa (*the writer claims... / the study suggests...*).
  - Kommenttiketjuissa voi puhutella myös 1. kirjoittajaa suoraan (*you have have a point there but have you considered...?*)

Hyödyllisiä sanontoja viittaamiseen

As the writer/speaker

- claims
- points out
- remarks
- suggests
- states
- discusses
- expresses a concern..
  - According to the article / the study / the survey..
  - Results indicate
  - Statistics show
  - The table summarizes
  - The majority / the minority...

Oman mielipiteen esittämiseen

- I agree with the writer / speaker in that ...
- It is hard to disagree with ...

- I found your comment/post/opinion quite interesting but...
- The writer has a point about... but has missed one important variable / factor / aspect.
- I do not share the view that ....
- However I disagree with
- It is doubtful whether ...
- I have reservations about ....
- It is by no means certain that ....
- It is questionable whether ...

- In my opinion...
- To my mind...
- In my view...
- I would argue that...
- It seems to me that...
- It is my firm belief that...
- I am convinced that...

EXAMPLES

1. Motivational letter 99 p. You are applying to universities in the UK, and you need to include a motivational letter in your application. In the letter you should:

briefly describe your previous study experience and what you have learnt from it

discuss your strengths and weaknesses

convince the reader why you would be the right kind of student for their institution

Write your letter.

2. Opinion piece on military service 99 p.

The Finnish Conscripts' Union is gathering young people's opinions about general conscription. At the moment, all Finnish men between the ages of 18 and 60 must either perform military or non-military service. Women can apply for voluntary military service. What do you think and why?

Write your text to the union stating and arguing for your opinion.

3. Words, words, words 99 p.

What do words mean? What kind of problems have you had with English words you didn't know or misunderstood, and has it led to uncomfortable or just hilarious situations? Do you have strategies for dealing with situations like this? Write a guest post to the BBC's *Learning English* blog discussing some of your experiences with unfamiliar words.

4. MIT, Massachusetts Institute of Technology, is offering scholarships

to ten foreign students who give the best speeches on one of the

following topics: Digitalization of Society, Genetically Engineered

Food, Intelligent Machines. Choose your topic and write your speech

which will be sent to the admissions board as a video.

5. International Year of Plant Health: what it means to me 99 p.

The year 2020 is the International Year of Plant Health. Write an opinion piece to an online newspaper on the topic. You may use the quote by Minister Leppä as inspiration.

“Pests and diseases don’t carry passports or observe immigration requirements and, therefore, the prevention of the spread of such organisms is very much an international undertaking that requires the collaboration of all countries. This is why Finland proposed to proclaim 2020 the International Year of Plant Health,” Jari Leppä, Minister of Agriculture and Forestry of Finland said.

6. *It was a dark and stormy night* 99 p.

Continue the story.